УДК 336.6

ДЕНИСЕНКО Є.С.
магістрант, ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК»
РУМИК І.І.
к.е.н., доцент, ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК»

ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ОБОРОТНИМИ ТА НЕОБОРОТНИМИ АКТИВАМИ ПІДПРИЄМСТВА

Актуальність дослідження зумовлена впливом активів на фінансовий стан і рівень конкурентоспроможності організації. В умовах сучасної економіки головною метою підприємства є створення умов для розвитку підприємства, підвищення рівня кваліфікації працівників, залучення інвестицій, оперативне реагування на ринкові зміни. Оборотні та необоротні активи відіграють дуже важливу роль у капіталі підприємства. У процесі управління оборотними та необоротними активами вирішуються такі комплекси управлінських завдань, як: обґрунтування можливих форм оновлення основних виробничих запасів, визначення потреби в їх нарощенні та можливих способах розширення, формування необхідних фінансових ресурсів, підвищення ефективності використання введених в дію основних засобів

Метою дослідження є розробка механізму управління необоротними та оборотними активами підприємства, а також вивчення теоретичних особливостей управління ними. Необхідність ефективного управління активами організації, визначені завдання управління. Запропоновано механізм управління активами підприємства.

В сучасних умовах функціонування суб'єктів господарської діяльності необхідність досягнення ними високого рівня фінансового стану визначається особливостями ринкової економіки. При цьому вміння раціонально і ефективно розпоряджатися наявними у підприємства фінансовими ресурсами дозволяє сформувати стійке фінансове становище, конкурентні переваги перед іншими господарюючими суб'єктами, підвищує імідж організації та його інвестиційну привабливість. Важливу роль в цьому питанні відіграє вміння фінансових менеджерів раціонально підійти до проблеми формування оптимальної структури активів, а також до ефективного управління ними. У зв'язку з цим розробка раціональної системи управління активами вважається найбільш актуальною проблемою будь-якого господарюючого суб'єкта. Це і визначило тему дослідження.

Управління активами – це постійний процес аналізу, прогнозування, планування, організації, регулювання і контролю формування і використання ресурсів підприємства. При цьому управління активами має здійснюватися з метою їх найбільш ефективного використання, що, в свою чергу, дозволить організації досягти високих результатів діяльності за інших рівних умов.

Оскільки активи в своїй сукупності представлені необоротними та оборотними активами, що мають ряд специфічних рис, що відрізняють їх один

від одного, то на деяких етапах процес управління ними слід розглядати окремо [1].

Потрібно підкреслити, що процес управління оборотними активами на кілька етапів більше в порівнянні з необоротними, що обґрунтовується їх специфічною рисою - ліквідністю, нехарактерною для необоротних активів.

Особливість управління необоротними активами полягає в тому, що воно ґрунтується на їх кругообігу. При цьому метою управління необоротними активи є визначення форм і методів впливу на ці активи підприємства в процесі здійснення різних фінансових операцій, оптимізації їх розміру, підвищенні ефективності використання. Слід зазначити, що величезна кількість різних форм і видів необоротних активів зумовлює особливе управління ними. Крім того управління необоротними активами має бути направлено на вдосконалення використання того чи іншого виду окремо, і при цьому воно повинно здійснюватися постійно, щоб забезпечити більш високі результати діяльності підприємства [4].

Необхідно підкреслити, що управління необоротними активами є більш складним завданням в порівнянні з управлінням оборотними активами, що обґрунтовується низьким рівнем їх мобільності. Звідси виникають проблеми своєчасного оновлення основних фондів, викликані нераціональним підходом до формування джерел фінансування необоротних активів. Це, в свою чергу, позначається на зростанні витрат виробництва, зростання собівартості продукції, зниження ефективності діяльності і прибутку підприємства, погіршенні конкурентоспроможності. Тому формування стабільних джерел фінансування необоротних активів в механізмі управління виділено в окремий етап.

Основною метою управління оборотними активами, крім підвищення ефективності використання, є визначення необхідного їх обсягу. Дане питання потребує особливої уваги з боку фінансового менеджера, оскільки надлишок оборотних активів, по-перше, знизить ділову активність, що, в свою чергу, негативно позначиться на фінансовому стані підприємства і його прибутку; по-друге, знизить ефективність їх використання. У зв'язку з цим обсяг і склад оборотних активів повинен відповідати певним нормам.

Однак ситуація, коли оборотні активи на підприємстві оптимально сформовані і не перевищують визначених для нього нормативів, зустрічається досить рідко. В такому випадку фінансові менеджери змушені вживати заходів, що сприяють оптимізації оборотних активів.

Існує кілька способів оптимізації оборотних активів.

Суть першого способу оптимізації оборотних активів полягає в забезпеченні зниження рівня потреби в них за допомогою управління рівнем дебіторської заборгованості та раціоналізації тих фондів, у виробничому використанні яких немає необхідності [2].

Другий спосіб спрямований на скорочення витрат оборотного капіталу. Цього можна досягти за допомогою раціонального і ефективного використання наявних грошових коштів шляхом вкладення їх у фінансові активи,

інвестування в оновлення основних фондів, покупки нематеріальних активів (ноу-хау, нові технічні розробки і інші продукти інтелектуальної власності).

Таким чином, щоб діяльність організації була безперервної та ефективної, необхідно постійно здійснювати управління активами. Запропонований механізм управління активами, що враховує особливості необоротних та оборотних активів, дасть можливість фінансовим менеджерам досягти раціональності їх використання і на основі цього підвищити кінцеві результати діяльності організації.

Список використаних джерел:

1. Пилипенко О.О., Румик І.І. Фінанси підприємства: навч.-метод. посібник для студентів коледжу. Київ: Університет економіки та права «КРОК», 2011.

2. Грушко В.І., Наконечна О.С., Чумаченко О.Г. Національні фінанси: Підручник. Київ: ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», 2017. 660с.

3. Аванесова Н.Е., Марченко О.В. Стратегічне управління підприємством та сучасним містом: теоретико-методичні засади: монографія. Харків: Щедра садиба плюс, 2015. 196 с.

4. Слав`юк Р.А. Фінанси підприємств: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / Національний банк України; Університет банківської справи. Київ: УБС НБУ, 2007. 550 с.

5. Фінанси: навч. посіб. / В.С. Загорський, О.Д. Вовчак, І.Г. Благун, І.Р. Чуй. Київ: Знання, 2006. 217 с.